ונקח הכהן. לשון קבלה הוא: **ונפר.** הייגו **זריקה.** הולכה לא **לשמיטין קרא דכתיב קבלה** [ח] היא **מתרגינן ליה: לשכחן למוסה** [ט] **ו.** ולי קשיא מנלן מהיקשא דזאת התורה משלמים מחיי כשאר כל הזבחים אין לי אלא נמי ומסקנא מהתם יליף לה למקמי ומעיקרא **הוא דמהדרינן דנכתבו כולהו בגופיה: כדאמר רב הונא ו.** לקמן בשמעתין: **חטאתו.** וכפר עליו הכהן מחטאתו (כשזרק דמו לשמו חטאת חטאתו) מלהוה ליה למכתב מחטאת וכתיב ו"ו יתירה למדרש הא לשם בעלים: **לשכחן מלוה בשנוי קדש.** לכל עבודות **וזריקה לשכחן הא מלוה ועבוד בשנוי בעלים דהאי חטאת נמי** [ט] **כתיב שהיא הכפרה** [י]: **לעבב בכל עבודות בשנוי קדש.** שלא למדנו לאחר מהן ושאר עבודות לבד מזריקה בשנוי בעלים אין למלוה אין לעבב מנלן: **שיהו כל עשיותיו לשם חטאת.** ולמלוה לא לטטריך קרא להא נפקא לן משאר חטאות ואחי לעבודה: [ס"ג נסי"ק] [יא] **לשכחן שנוי קדש שנוי בעלים מנלן** [יב]: **אמר רב הונא ו.** גבי נזיר כתיב ועשה את חטאתו ואת עולתו הרי [יג] למלוה וכשלמים מה שלמים לא חלקת הן הן זריקה לשאר עבודות בשנוי בעלים למלוה אף חטאת לא תחלוק הן הן זריקה לשאר עבודות לעבב הרי לך מלוה ועבוד אין בשנוי קדש אין בשנוי בעלים כך ס"ל וכן יש לפרש גבי חטאת מלורע לקמן ס"ל: **ורבינא.** לא קשיא ליה מלא עולת עולתו מנחתו ונסכו לכתיבי נמי גבי נזיר למאי לא קשיא ליה: **הוה מיבעי ליה.** כי היכי דלשמיט לכל מנחתם ונסכיהם [יד] בלילה ואפילו למאר (ג) לבא בלילה כהי נמי דלשמיט לאתי ועשה את עולתו ואת נסכו זמן שיעשנו הוא קרוי מנחתו ונסכו אל זה אע"פ שלא קרבו עם זבחו: **מי גמרי.** שאר חטאות וחטאת נזיר מהדדי דתמלי לומר חד למלוה וחד לעבב. סתם חטאת קרי חטאת חלב משום דשכיחא טפי: **שכן נדרש.** מכפרת על חייבי כרת אלמא לא גמרי מהדדי וכיון דלא גמרי מהדדי תרוייהו למלוה לטטריכו: **ושאכלן שנוי קדש.** ולעבב להא נפקא לן מלוה לשמיט בשלמים: **וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו.** מיותר הוא: **ויקרב הכהן לפני ה'.** מיותר הוא: **ועשה את חטאתו ואת עולתו.** מיותר הוא: **ונסלח לו.** מיותר הוא: **ושחט את הפר.** מיותר הוא: **ולקח הכהן מדם החטאת.** מיותר הוא: **ונתן על קרנות מזבח העולה.** מיותר הוא: **ואת כל חלבו יקטיר.** מיותר הוא: **המזבחה.** מיותר הוא: **כחלב זבח השלמים.** מיותר הוא: **וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו.** מיותר הוא: **וכפר עליו הכהן מחטאתו.** מיותר הוא: **ונסלח לו.** מיותר הוא: **והקריב הכהן לפני ה'.** מיותר הוא: **ועשה את חטאתו ואת עולתו.** מיותר הוא: **ושחט את הפר.** מיותר הוא: **והקריבו בני אהרן.** מיותר הוא: **ונתן על קרנת מזבח העלה.** מיותר הוא: **ואת כל חלבו יקטיר.** מיותר הוא: **המזבחה.** מיותר הוא: **כחלב זבח השלמים.** מיותר הוא: **וכפר עליו הכהן מחטאתו.** מיותר הוא: **ונסלח לו.** מיותר הוא: **אשר חטא.** מיותר הוא: **ונסלח לו.** מיותר הוא: **והקריב הכהן לפני ה'.** מיותר הוא: **ועשה את חטאתו ואת עולתו.** מיותר הוא: **ושחט את הפר.** מיותר הוא: **והקריבו בני אהרן.** מיותר הוא: **ונתן על קרנת מזבח העלה.** מיותר הוא: **ואת כל חלבו יקטיר.** מיותר הוא: **המזבחה.** מיותר הוא: **כחלב זבח השלמים.** מיותר הוא: **וכפר עליו הכהן מחטאתו.** מיותר הוא: **ונסלח לו.** מיותר הוא: **ואחר ישחט את העולה.** מיותר הוא: **ויקרא יד, יט** מיותר הוא: **זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים.** מיותר הוא: **ויקרא ז, לז** מיותר הוא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' שינוי בעלים מנלן (פס שינוי ענין וכו' מנלן מת"מ. וכ"ה רש"י לא גרס ליה אלא ה"ג משכחן שינוי קדש שינוי בעלים מנלן תמר רב הונא כו': (ב) שם עולתו מאי דרשת ביה וכו': (ג) רש"י ד"ה הכוח וכו' למאר או לבא: (ד) ד"ה משכחן וכו' כתיב (ויקרא ד, כו) ואם נפש אחת מחטאו:

מוסף רש"י

מנחתם ונסכיהם. נפרשה פחתם כתיב בכולהו מנחתם ונסכיהם לפרש וגו' לומר לך מנחתם ונסכיהם לפיכך (ומ"ק) (תמורה יד. ועפ"י שיטמ"ק). ונפקא לן מהא דתמר מר ומנחתם ונסכיהם יתירי לכתיבי בקרבנות חוצ לזבחי כתיבי (לקמן פד.) **בלילה.** דתע"ם שמקריבין הקרבנות ביום יכולין להביא הממחות והנסכים בלילה (תענית ב:) **בלילה.** למנחת נסכים קריבין בלילה, ומי קשיא הא מתמיר בהקומץ [רבה] דכריס שדרכן ליקרב ביום ונקמיר ממחת נסכים, מפרש לה בפרק יש בקרבנות במסכת תמורה (לף יד.) דהא דקתני ביום בנסכים הבאים עם הזבח ובלילה בנסכים הבאין בפני עצמן, כגון שהביא זבח בלא נסכים ולמחר זמן הביא הנסכים בפני עצמן, יכול להביאן בלילה (מנחות מד:) **מנחתם ונסכיהם אפי' למחר.** אם קרב הקרבן ממנו ואפי' מבלן ועד עשרם ימים (תמורה יד.) **אפילו למחר.** אם הביא ביום וזבח יכול להקריב נסכיו למחר ולבלר שלא יקדשו בכלי מקמעל, לפי שקדשי נפסלין בלינה כדמפיק במסכת מעילה (פ.). קדשו בכלי שוכבי ליפסל בטבול יום ובמוסר לפוריש ובלינה (מנחות מד: וכעי"ז שם נב.) **שכן יש עמה דמים אחרים.** גרסינן, מחטת מיר יש עמה דם עולה ושאם הבאים עמה, ומחטת מלב נתה יתירה (בת"י פרי"ש):

שינויי נוסחאות

א) ק"ל על חטאתו (כ"י"צ). ועי' בתוס': ב) בכל עבודות ליתע בכתי"ע ובד"ש: ג) בכ"מ וכ"ל וו"ו ב' וג' ליתע מיהת אשכחן כו' בעלים מנלן. ובכל הכ"ל ליתע המשנך אם אינו ענין וכו'. וזו הגי' הרלפוזה בתוס' שהביאו בשם רש"י. ולפניהו ובד"ש ג' סוגיהו שתי הטוסקאות בתלת מתמת, ויש למחוק אחת מהן, והש"מ והכ"ח והכ"ז הכריעו כגי' רש"י ולכן מתקו אם אינו ענין וכו': ד) הקונטרס עשה ס"פ הש"מ והכ"ז, ולפה בתוס' שם וכתוס' ג: ה) קדש דנפקא ליה מהתם (כ"י"מ וכ"י"צ). וכ"ה בתוס' שם ומתוס' שנש"מ: ו) ק"ל שכן אלו באין (כ"י"מ). ולפשטי' צ"ע נא לאפוקי מגי' ז', וגי' כ"מ לגיל לפרש שכן אלו באין בלולת כמו בעזיזות: ז) ק"ל אף כל (כ"י"צ). וכ"ה לעיל ז ע"ב: ח) קבלה רבינן ליה כל"ל (*ש"מ): ט) תיבת נמי ממתק (*ש"מ): י) ק"ל עיקר הכפרה (כתי"י): יא) התיבות שנשנוגריים ליתע בכתי"ע ודפ"ר, וכ"ז הוסיפו כגי' מתמת מילתא פלימוטו מהגמ'. תיבת בס"א לכאורה מיותר ומטעה, לף בנכ"ז הגיה גם שתיבת מנלן הוא ס"ק שלא בכלל"ז), ולפשטי' צ"ל שהן שני סוגיות אחרות שם בסוגיתות (שבועות ג). ול"ג: יב) בכ"פ וכד"ו ליתן זה ס"ד, ולא בוחת יח: יג) מתיבת הרי עד סס"ד ליתע בכתפ"ר, וכן מתקו הש"מ. ולפ"ז למילתן לעבב מבקרב לכיון דגלי גלי וכמו שפי' המוס' בש"מ. ועי' בתחרומים מה שפירשו בזוותם רש"י שם: יד) ק"ל הנסכים דכתיב גבי קרבנות החג מנחתם ונסכיהם בלילה ואפילו למחר שיוכשרו לבא בלילה ולבא למחר הכי נמי דרשינן האי לאכי ועשה וכו' (נעי"י כתה"י וש"מ). בכתפ"ר ליתע ואפילו למחר: טו) בד"ו ל"ק"ל שכן הן. וכ"מ וכפ"ז הגיהו כלפנינו. ולא בוחת ו: טז) ל"ל חטאותם (ש"מ). ק"ל חטאות חלב ונזיר (הגרי"ב): יז) ק"ל כתיב בו נפש (כ"י"ר). וכן בש"מ מוחק מיהת אם: יח) וגבי חטאת חלב הוא דכתיב כו' כל"ל, פי' על מזבחו כתיב גבי כאנה (לנעיל) ומתטאתו כתיב בשעיר נשיא (צ"ק): יט) בש"מ מוחק מה שכתבוהגריים, לף בס"ק וכמ"ש מתקו רק מיהות בשמיעת קול. ולע"ד לוחי יש להגיה ולא בשמיעת קול דמיירי בחטאת קרבנו: כ) ל"ל לא זה (ש"מ): למיהו לף מאי חטת ולא ונקלח לו (צ"ק) **כא)** ל"ל דוכפר (ש"מ): **כב)** קרא לחוד נפקא, כל"ל (בה"י ע"פ תוס' מנחות מד ב): **כג)** ל"ל בחד (ש"מ וצ"ק): **כד)** אשר חטא וכן מחטאתו דכתיב בשעיר נשיא לא מיירי בקרבן, כמל"ל: **כה)** הלשון מגומגם ומל"ל על דרך זה, ונפקא לעבב בשינוי קודש (הכי) [נמי אע"ג] דחטאת חטאתו לא משמע אלא בשנוי בעלים דוקא והואיל ופשטא דקרא משתמע שינוי קדש (הוי) דמוקמינן ליה בשינוי בעלים (ואם) [באם] אינו ענין [דהא] קרא דחטאת קאי אשינוי (בעלים) [קדש] (ו)כ"ש בשינוי קודש [דחטאת] חטאתו משמע לעבב, ורקאי אתרוייהו:

בו) נכתי"ע כתוב הני פירכי, ולפי"ז צריך היה להוסיף כאן גם פירכת דמה לחטאת מלב שכן נכרת, ול"ע: בז) מתיבת חושש נכתי"ע קיהע, ומשמע קלת שם דגרסי' חוזר:

1. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ד, לד
2. וְאֶת כָּל חֶלְבּוֹ יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֶלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ: ויקרא ד, כו
וְאֵת הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה בַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: ויקרא ה, י
3. וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת חַטָּאתוֹ וְאֶת עֹלָתוֹ: במדבר ו, טז
4. וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת הַחַטָּאת וְכִפֶּר עַל הַמִּטַּהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת הָעֹלָה: ויקרא יד, יט
5. זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים: ויקרא ז, לז

ליקוטים

מנחתם ונסכיהם בלילה וכו'. נ"ל דלכתחילה יש להביא נסכים עם הזבח, דאי מביא בלילה אין יכול לומר שירה כדאמרינן בפ"ב דערכין מה כפרה ביום אף שירה ביום, ולמחר נמי אם מביאה מביא לן התם אם טענינן שירה כו' ולא אידפשוט. והא דאמר ר"מ התם דשיר מעכב הקרבן היינו בנסכים הבאין עם הזבח שקרבו בשעת שחיטת הזבח דאין קרבין אלא ביום כדאמר' בפ"ב דתמורה ואותן טענינן שירה. ואפילו את"ל דבאין בפני עצמן טענינן שירה מ"מ טוב שיביאם עם הזבח כדי שיאמרו באכילה ושתיה כדאמר' התם בערכין או דלמא אאכילה ושתיה אמרה אשתיה לחודיה לא אמרה. וההיא דמביא אדם זבחו היום ונסכו מכאן עד ד' ימים משמע דלכתחלה יכול לעשות כן, הני מילי בקרבן יחיד דאין טענין שירה דאין אומרים שירה אלא על קרבן צבור הקבוע להם זמן כדמוכח התם בערכין. (תוס' ר"י ס"ב)

שיטה מקובצת

אשכחן למצוה. [ש"ס כלן חסר שורה שלימה מהסתלמה ועוד משום שניה כמה מיבות, לק העגין מוכן למתעיין כלמוכח כלמון. וש"מ למלוה מיפוק ליה מהקישא דשלמים דכל כתיב בכלל"ז מהקישא דכל חטאת כגון חטאת חלב בפרשת ויקרא ובמדבר] ולכ"ת דאיצטריך קרא לחלב דשור ודכבש [כיון דאין בהם בעלים דומיא דשלמים, ומ"מ כי לא משכח בקרא בגוופייהו מפיק [מלמלוה] משכחת בשנוי קדש כמו בשנוי בעלים למלוה] ועיכובא נפקא לן מקרא דכתיב בגופייהו (תוס' אחרות): **שנאמר וכפר עליו הכהן.** גבי חטאת דמשמיעת הקול כתיב (ויקרא ה). מימה מאחי שניק קרא דוכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מוכפר עליו הכהן חטאת חלב אף כאן גבי חטאת דכתיב גבי שעיר נשיא, וי"ל דהכא נמי בחטאת קא מיירי ולא בקרבן [דומיא] דמשמיעת קול מיירי: ה"ג רש"י ועשה כו' שיהו כל עשיותיו לשם חטאת חטאת, [דוכפר] על חטאתו אשר חטא-[לף] מיירי בקרבן: ח"ג רש"י שלא בזמנו: ט) [דמן] נמרי מהדדי. וה"ק לא מאי רבא מקרי מקרא דנזיר כל חטאתם חטאת מיוחדת לעצמה ולא תלוי בחבירתה הכי. לכן נראה לפרש דלימא מחד מקרא דנזיר כל חטאתם חטאת מיוחדת לעצמה ולא תלוי בחבירתה ולא תלוי בעבודה ולא תלוי בבעלים ולא תלוי בקדש ולא תלוי בכלום, ולעבב נפקא לן מגזירה שוה דלעיל דתלמי לעבב בכל מקום ולמלוה מהקישא דשלמים דכל כתיב בכלל"ז מהקישא דכל חטאת כגון חטאת חלב בפרשת ויקרא ובמדבר] ולכ"ת דאיצטריך קרא לחלב דשור ודכבש [כיון דאין בהם בעלים דומיא דשלמים, ומ"מ כי לא משכח בקרא בגוופייהו מפיק [מלמלוה] משכחת בשנוי קדש כמו בשנוי בעלים למלוה] ועיכובא נפקא לן מקרא דכתיב בגופייהו (תוס' אחרות): **שנאמר וכפר עליו הכהן.** גבי חטאת דמשמיעת הקול כתיב (ויקרא ה). מימה מאחי שניק קרא דוכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מוכפר עליו הכהן חטאת חלב אף כאן גבי חטאת דכתיב גבי שעיר נשיא, וי"ל דהכא נמי בחטאת קא מיירי ולא בקרבן [דומיא] דמשמיעת הקול